

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 41421-04-19 זוהר נ' עמי

מספר בקשה: 6

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק

מלכה עמרם

המבקשת
(הנתבעת)

נגד

אלירן זוהר

המשיב
(התובע)

החלטה

1. לפניי בקשת המבקשת לדחות את התביעה על הסף מחמת חוסר סמכות מקומית ולחלופין להורות על העברתה לבית המשפט במחוז ירושלים, לפי סעיף 79 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984.
2. עניינה של התביעה דנן בפרסומים שפרסם הנתבע בקבוצות ווטסאפ הקשורות לעסקו של התובע ובה חברים קהל לקוחותיו ולקוחות פוטנציאליים. הפרסומים, כך נטען בכתב התביעה, מהווים לשון הרע, כהגדרתו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965.
3. בבקשתה טענה הנתבעת, כי מקום מושבה בירושלים ולא הוצגה זיקה לבית משפט השלום במחוז מרכז. מכאן בקשה לדחות את התביעה על הסף ולחלופין להעביר את התביעה לבית משפט השלום בבית שמש.
4. התובע מתנגד לבקשה. לטענתו, היה על הנתבעת להעלות טענתה בדבר חוסר סמכות מקומית בהזדמנות הראשונה, אולם היא לא עשתה כן. לגופו של עניין טען, כי בתביעות הנוגעות להתקשרות באמצעות המרשתת, הסמכות המקומית מוקנית לכל בתי המשפט בישראל. בנוסף טען, כי מקום יצירת ההתקשרות שהובילה לפרסומים הוא במשרדי התובע בעיר רחובות. כמו כן טען, כי התובע ובא כוחו מתגוררים ברחובות והבקשה נועדה אך להקשות עליהם.
5. דין הבקשה להידחות.
6. אכן, טענה בדבר חוסר סמכות מקומית יש להעלות בהזדמנות הראשונה, שאם לא כן יראו את בעל הדין כמי שהסכים לסמכות המקומית. מועד ה"הזדמנות ראשונה" פורש בפסיקה כשלב שבו טרם התקיים דיון לגופו של עניין בתביעה (ע"א (י-ס) 1076/96 **דורנט (1991) ישראל בע"מ נ' אורט חברה לביטוח בע"מ** (08.05.96)). הנתבעת לא העלתה טענתה בדבר חוסר סמכות מקומית בכתב הגנתה ומתברר שכבר נערכה ישיבת גישור. עם זאת, חלפו אך

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 19-04-41421 זוהר נ' עמי

- חודשים ספורים מהגשת כתב ההגנה – חודשים בהם פרצה מגיפת הקורונה - טרם התקיים קדם משפט ראשון וממילא לא התקיים דיון לגופו של עניין בתביעה. מכאן שלא ניתן לומר כי הנתבעת החמיצה ההזדמנות להעלות הטענה.
7. לאור האמור, יש לדון בטענה בדבר חוסר סמכות מקומית – לגופה.
 8. לפי תקנה 3(א2) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984 "תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע, בלבד..."
 9. האם תקנה 3(א2) חלה על פרסום בווטסאפ?
 10. בפסיקה ניתן למצוא גישות שונות בשאלה אם סעיף 3(א2) חל על פרסום בווטסאפ (לגישה לפיה פרסום בווטסאפ אינו דומה לפרסום ברשת האינטרנט, ראו למשל: ת.א (איי) -15390-06-19 **אילן דיאמנט נ' יפעת בוזגלו** (28.9.19); ת.א (י-ם) -18-05-65457 **עו"ד שמעון האן נ' דביר יונה** (4.9.18); תא"מ (ת"א) -17-02-5938 **ליהי כימיקלים בע"מ נ' גידרוב גידר** (30.6.17); לגישה לפיה פרסום בווטסאפ כמוהו כפרסום באינטרנט, ראו למשל: תא"מ (ת"א) -19-10-3904 **איתן חרובי נ' מורן אדרי** (5.12.19)).
 11. לעמדת, וכפי עמדת רוב הפסיקה, תקנה 3(א2) אינה חלה על פרסום בווטסאפ. ראשית, לפי לשונו, עניינו של הסעיף אך בפרסום או סחר ברשת האינטרנט. יישומון הווטסאפ אינו חלק מרשת האינטרנט וזאת למרות שהוא עושה שימוש ברשתות סולאריות או ברשתות אלחוטיות. מכאן, שלא ניתן לכפות על לשונו של הסעיף את מה שאין בו. שנית, גם ברמה התכליתית, אין היגיון להחיל על פרסום בווטסאפ את הסעיף, אשר נועד להקל עם תובעים החשופים לפרסומים לעיני כל ברשת האינטרנט. שלא כרשת האינטרנט, פרסום ביישומון בווטסאפ, מטבעו, אינו פתוח לכלל הציבור אלא אך לקבוצה מסויימת וההיגיון שמצא המחוקק להחיל על פרסומים באינטרנט שיכולים להגיע לכל אדם בכל מקום בארץ, אינו קיים, בהכרח, על פרסום בווטסאפ.
 12. הואיל ותקנה 3(א2) אינה חלה על פרסום בווטסאפ, יש לבחון חלופות נוספות בדבר מקום השיפוט. כאן המקום לציין, כי מקום מגורי התובע או עסקו אינו מקנה לבית המשפט סמכות מקומית, אלא לפי תקנה 3(א2) שאינה חלה כאן.
 13. נבחן את החלופות השונות שבסעיף 3(א) לתקנות סדר הדין האזרחי:
 - (1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע – אין מחלוקת, כי הם בעיר ירושלים;
 - (2) מקום יצירת ההתחייבות – כתב התביעה עניינו בפרסום ולא בהפרת הסכם, ומכאן שאין נפקות של ממש למקום יצירת ההתחייבות;
 - (3) המקום שנועד, או שהיה מכוון, לקיום ההתחייבות – גם מקום קיום ההתחייבות אינו רלוונטי לתביעה שעניינה לשון הרע;
 - (4) מקום המסירה של הנכס – גם אין נפקות למקום מסירת הנכס לאור מהות התביעה;

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 41421-04-19 זוהר נ' עמי

(5) מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים – המדובר בפרסום בקבוצת ווטסאפ, שלפי כתב התביעה מונה את כל לקוחותיו של התובע. יש להניח כי אין מדובר במספר מצומצם של אנשים וגם לא נטען, כי הקבוצה מוגדרת למיקום מסויים בארץ. מכאן, שהפרסום יכול ונעשה בכל מקום בארץ וישנה סמכות מקומית לכל בית משפט בישראל (והשוו: רע"א 530/12 שמחה יעקובוביץ' ואח' נ' יוסף זיאס (28.3.12)). מסקנה זו גם מתיישבת עם המגמה להפחית בעוצמת חשיבות הסמכות המקומית, ובפרט הואיל ואין מדובר במחוזות המרוחקים זה מזה. יש להדגיש בהקשר זה, כי לפי הבקשה יש לשמוע את התביעה בבית משפט השלום בבית שמש, המרוחק כ-30 ק"מ מבית משפט השלום ברחובות.

14. מכאן, כי למרות שישנה חלופת סמכות מקומית לבית משפט השלום בירושלים, ישנה גם סמכות מקבילה לבית משפט השלום במחוז מרכז, לפי סעיף 3(א)(5) לתקנות סדר הדין האזרחי. אין, אפוא, עילה לדחיית כתב התביעה מחמת היעדר סמכות מקומית או הצדקה להורות על העברת התביעה.

15. הבקשה – נדחית.

16. הנתבעת תשלם לתובע הוצאות הבקשה בסכום של 500 ₪. הסכום ישולם תוך 30 יום מהיום ואחת יישא ריבית והצמדה עד למועד התשלום בפועל.

ניתנה היום, כ' תמוז תש"פ, 12 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

אפרת פינק, שופטת, סגנית הנשיאה

